

troet paa Muligheden af at gaa frem ad andre Veje. Jeg tør ikke længere nære denne Tro, men Sagen er ikke lagt afgjort til Side, den vil blive gjort til Genstand for fornyet Overvejelse. Om Bevilgingen saa skal komme ind i sit fulde Omfang eller med en mindre Del, derom vil der ske Forhandling med det ærede Finansudvalg inden anden Behandling.

Saa er der Administrationen af Loven om Oprettelse af Husmandsbrug. Jeg fremhævede forleden Nødvendigheden af, at det blev fastslaaet og gik ind i Bevidstheden saavel hos Kommissionerne som hos de jordlodsøgende og den hele Offentlighed, at Reglerne derom i Loven ere, at Laaneværdien normalt er 6,500 Kr., og at man i Tilfælde, hvor Jordpriserne ere særlig høje, kan gaa noget højere end 6,500, men ingen Sinde over 8,000 Kr. Jeg udtalte mig derom saa bestemt, og det er i den fuldeste Overensstemmelse med Loven. Jeg gjorde det, fordi jeg har Erfaring for, at det er nødvendigt, at det klares bestemt baade for Kommissionerne og for de jordlodsøgende og ikke mindst for disse sidste. Thi Kommissionerne kunne komme i en Vanskelighed, naar de jordlodsøgende have udset sig en Lod, der som Konsekvens medfører en større Laaneværdi, end Loven har forudsat. Saa staa Kommissionerne vanskeligt i det; hvis de ikke vide, at man i Landbrugsministeriet vil haandhæve Loven klart og bestemt, staa de ikke stærke overfor de Krav, som maa vises af. Det ærede Medlem sagde, det gik ikke an, at Ministeriet indlod sig paa at vurdere de enkelte Tilfælde. Nej, det gaar sikkert ikke an. Det ærede Medlem sagde der meget rigtigt, at det var noget, Kommissionerne skulde gøre. Men saa sagde han endvidere, at naar man i god Tro havde sat sig i Besiddelse af en Jordlod, der gik udover den i Loven bestemte Værdigrænse, burde Ministeriet lade det passere. Jeg vil dertil sige, at det kan ikke gaa. Men Ministeriet skal bidrage sit til, at denne gode Tro ikke kommer til Stede. Det er det, der har været mit Formaal med mine Udtalelser og Formaal med at indskærpe det ved denne Lejlighed, og det skal blive yderligere indskærpet ved de Instruktioner, som det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen) kaldte paa. Det ærede Medlem fra Sorø talte om, at hvis jeg hævdede det bestemt, blev Loven ikke det Fremskridt, som man troede, den skulde være i Forhold til den tidligere. Dette er en stor Misforstaaelse af det ærede Medlem. Det ærede Medlem vilde bevise Berettigelsen af sin Frygt ved at henvise til, at der i

Odense Amt under den gamle Lov blev tilvejebragt Jordlodder af en Gennemsnitsværdi af 6,905 Kr., og det ærede Medlem siger derom de mærkelige Ord: „Hvis den højtærede Minister vil fastholde, at man ikke maa komme op over 6,500 Kr., siger det sig selv, at det, som vi antog for en Fremgang derved, at Maksimum ved den nye Lov blev sat op til 6,500 Kr., vil blive en Tilbagegang”. Nej, det er ganske umuligt at bringe en Ejendom, der er 6,900 Kr. værd, ned til 6,500 Kr., det kan man slet ikke gøre. Men det er heller ikke det, hvorom der er Tale. Det, hvorom der er Tale, er, at man respekterer Lovens Regler, som sige: 6,500 Kr., og der, hvor Jordpriserne ere særlig høje, kan man gaa op med indtil 300 Kr. pr. Tønde Land for en 5 Tønders Ejendom. Og har nu Landbrugsministeriet — som Tilfældet har været — tidligere i Odense Amt godkendt Laan til Ejendomme, som ere vurderede til 6,950 Kr., saa er det sket under Hensyn til de særlig høje Jordpriser derovre. Men naar vi give en Margin fra 6,500 til 8,000 Kr., er der jo ingen Fare for, at man ikke i Odense Amt fremdeles faar Ejendomme til ca. 7,000 Kr. i Gennemsnit. Der er jo ikke et af mine Ord, der stiller sig hindrende i Vejen derfor, saa hvis det ærede Medlem, som det syntes, vilde imødegaa mig, imødegik han mig i hvert Fald ikke med Grund. Det ærede Medlem siger saa, at der er noget, der hedder Praksis. Men det er der ikke, naar en ny Lov sætter faste, uoverstigelige og bestemte Grænser der, hvor den tidligere Lov havde flydende Grænser.

Saa er der Spørgsmaalet: Omsætning af Statshusene, og her maa jeg fastholde, hvad jeg har udtalt; der er intet der at ændre. Lovens Formaal er at skaffe Folk, der væsentlig have ernæret sig som Landarbejdere, og som savne Midler til selv at sætte Bo, en Ejendom af den Størrelse, som Loven omhandler. Jeg sagde, at Lovens Formaal er at hjælpe disse til at sætte Foden under eget Bord, ikke at hjælpe tidligere Selvejerhusmænd og end mindre Selvejergaardmænd, som efter visse Transaktioner forsøger at glide ind under Loven, derom maa vi alle være enige, at dette har aldrig været Lovens Formaal. Jeg bliver nødt til at dokumentere det. § 2 i Loven af 22. April 1904 siger: „Til Landarbejder henregnes efter denne Lov enhver Mandsperson, der væsentlig ernærer sig ved at udføre almindeligt Landbrugsarbejde, herunder Havebrugsarbejde, for andre imod Vederlag, hvad enten han staar i fast Tjenesteforhold eller har sit Erhverv som Dag-